

En iyisi yine Piri Reis

İRİ REİS HARİTALARI İTALYA'DA

ATLAS-KİTAP
OLARAK
YAYIMLANDI.
ADI PİRİ
REİS'İN
PUGLIA'SI



Reha
ERUS

Uzmanlar dünyada hiç kimsenin İtalya'nın "Puglia" bölgesi haritalarını Piri Reis kadar kusursuz çizmediğini belirtiyor

Dünyada hiç kimse İtalya'nın güneyindeki Puglia bölgesi kıyıların haritalarını Piri Reis kadar kusursuz çizmedi." Bunu ünlü İtalyan harita uzmanı araştırmacı Antonio Ventura, "Piri Reis'in Puglia'sı" adlı atlasla belirtiyor.

Merkezi Lecce'de olan Capone Yayınevi, Piri Reis'in amcası Kemal Reis ile birlikte onlarca kez gittiği Güney İtalya kıyılarında inanılmaz derecede kusursuz çizdiği ve bilgi verdiği haritaların bir bölümünü atlas haline getirdi. Bu atlasın sadece

1000 adet basıldı. Adı "Piri Reis'in Puglia'sı" olan atlasın yayımlanmasında İtalya eski büyükelçisi merhum Necdet Tezel'in de büyük katkıları oldu.

Bazı haritaların içeriği, Türkolog Alessandro Bausani tarafından 1979 yılında tercüme edilirken, Piri Reis'in İtalya Yarımadası ile ilgili diğer haritalarının da bir araya getirilip atlas-kitap halinde yayımlanması yeni bir proje olarak benimsendi. Bu konuda çalışma yapan Antonio Ventura, Piri Reis'in geçmişte o günkü şartlara göre inanılmaz bir eser yaratıp insanlığın hizmetine sunduğunu, bugün bile haritacılık dalında Piri Reis'in gerçek bir usta sayıldığını dile getiriyor.

AYRINTILI ÇİZİMLER

"Kitab-ı Bahriye"nin bir parçasını oluşturan ve halen Bologna Üniversitesi arşivlerinde bulunan haritalardan birkaçı ile atlas haline getirilen yayında, Piri Reis'in ayrıntılı çizdiği Bari, Brindisi, Taranto, Trani, Lecce, Otkanto, Barletta, Manfredonia, Molfenta gibi şehir ve kasabalarla birçok ada ve takımda kapsanıyor. Piri Reis, bunları ve 1491-1493 arasında Sicilya, Sardunya, Korsika, Güney İtalya ve Güney Fransa kıyılarına Osmanlı akınları sırasında yaptığı karalamaları Gelibolu'da harita haline getirdi.

FETİHLERİN HİZMETİNDE

Kendisinden önce Kihvarizmi'nin "Kitab Surât Al-ard", Yakubi'nin "Kitab Al Buldan", Masudi'nin "Murug Ad Dabah" gibi 9. ve 10. yüzyılın haritalarında Avrupa ülkeleri ve Hıristiyan Akdeniz'i ile ilgili vasat çizimler yapılmıştı. Daha sonraki yüzyıllarda Doğu ile Batı arasında ticaretin başlamasıyla, İbn Havkal "Kitab al Masalak'ta Sicilya adası ve Güney İtalya'nın topuğu ile ilgili bilgileri yansıtmıştı. İdris ise Palermo kentinin bir şemasını çizerek bunu Sicilya Adası olarak tanıtmıştı.

Piri Reis'in nefis çizimli haritalarına kadar 13. ve 14. yüzyıllarda Yakut'un "Mu'gam al Buldan"ında, Ali İbn Said'in "Muhtasir Gifrafiah"ında, Abulfeda'nın "Ta'qwin El Buldan"ında, Al Umari'nin "Masalik al Abdar" adlı eserlerinde bu bölgenin çizimleri karışık olarak yer almaktaydı...

Daha sonraki dönemde Osmanlı donanması için çizimlere başlayan ve aynı zamanda Donanma Komutanlığı'nı da üstlenen Piri Reis'in Akdeniz kıyıları



nın haritasını kusursuz çizmesi ve coğrafi bilgilerin yanısıra tarihi, siyasi, ekonomik bilgileri de yansıtmıştı birçok fetihlerde haritalarının başrolü oynamasına yol açtı.

AVRUPA MÜZELERİNDE

Akdeniz ile ilgili haritalarını önce Yavuz Sultan Selim, daha sonra Kanuni Sultan Süleyman'a sunan Piri Reis, 1522-29 tarihleri arasında hem seferlere katıldı hem de Sadrazam İbrahim Paşa'nın desteğiyle "Kitab-ı Bahriye"yi bitirdi.

Piri Reis'in ölümünden asırlar sonra meydana çıkartılan eserlerinin çoğu İstanbul Deniz Müzesi, Süleymaniye Kütüphanesi, Köprülü Zade Fazıl Ahmet Paşa Kütüphanesi ve Topkapı Sarayı'nda bulunuyor.

Eserlerinin bir bölümü ise Avrupa'da Viyana ve Dresden Kütüphaneleri'nde, Paris Kütüphanesi'nde, Londra British Museum'da, Oxford Şehir Arşivi'nde, Tübingen Devlet Arşivi'nde ve Bologna Üniversitesi'nde korunuyor.

Sahiller, takımadalar, şehirler ve kasabalar için hala Piri Reis'in haritaları kullanılıyor.

Fotoğraflar: Vito Paolo QUINTO

